

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського
Освітня програма	37118 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

22.06.2021 р.

Справа № 0913/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Величко Олександр Петрович,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Мацієвський Юрій Володимирович,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Ігнатюк Анжела Іванівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Горошко Олена Ігорівна,
Герасименко Анжеліка Григорівна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет оборони України імені Івана Черняховського
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37118
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП сформульована в узагальненому вигляді, не відображає її специфіку і унікальність. В такому вигляді вона може бути застосована до будь-якої ОП на даному рівні вищої освіти. Це ж саме стосується і її назви. В розділі «Основний фокус освітньої програми та спеціалізації» міститься інформація, яку ГЕР схильна розглядати як мету програми: «ОП спрямована на підготовку висококваліфікованих науково-педагогічних (наукових) працівників-лідерів, здатних вирішувати значущі проблеми у сфері психології діяльності в особливих умовах, розширювати й переоцінювати вже існуючі знання та професійні практики на підставі концептуальних і методологічних знань сучасної військово-психологічної науки». Слід відмітити, що унікальність ОП відображається також в запланованих посадах працевлаштування випускників (науково-педагогічні та наукові посади у вищих військових навчальних закладах, наукових установах, органах військового управління).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У відомостях СО наводиться перелік вітчизняних і закордонних ЗВО, досвід функціонування аналогічних ОП в яких – враховано, також перелік міжнародних програм, де розробники набували відповідний досвід, впроваджений на даній ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП має дві складові, освітню і наукову. На думку ГЕР, наукова складова неправомірно внесена до переліку освітніх компонентів ОП і до навчального плану, обрахована в кредитах. Кредит ECTS – це одиниця виміру навчального часу здобувача, вимірювання наукової роботи ад'юнктів в кредитах не виправдано. Це призводить до того, що, наприклад, в навчальному плані, в розділі «Графік навчального процесу» спостерігається спроба «унормувати» наукову діяльність здобувачів: для написання наукових статей їм відводиться 11 визначених тижнів, для апробації результатів – 13 тижнів тощо. Освітня складова має обсяг 40 кредитів, що відповідає встановленим вимогам.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП має чітку структуру, ОК становлять логічну взаємопов'язану систему. Зауваження до компетентностей і ПРН: - більшість з них є комплексними, містять більше 1 компетентності (ЗК1, ЗК2, ЗК5, СК3 та ін.); - СК6 у поточному формулюванні не є компетентністю у розумінні здатності виконувати певні елементи діяльності, вона вміщує здатність до двох видів діяльності (наукова і педагогічна), перетинається з ЗК5 (її перша частина також потребує переформулювання); - СК7 є неузгодженою за змістом («Здатність до розробки й удосконалення теоретичних та експериментальних методів визначення доцільності використання нових наукових принципів під час удосконалення складових системи психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил)» – не зрозуміло, як методи можуть допомогти визначати доцільність використання наукових принципів); - ПРН 11 є комплексним, містить різноманітні РН; - ПРН 20 виходить за межі ОП («успішно захистити дисертаційну роботу»).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз ОП засвідчує, що обсяг вибіркового дисциплін складає 10 кредитів (25%). Вибір дисциплін відбувається з-поміж 10 ОК обсягом по 3 кредити кожний, а також 2 ОК по 2 кредити кожний.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Серед вибіркового ОК – практики. Здобувачами обирається або педагогічна або науково-дослідницька практика (по 4 кредити). В цьому вбачається індивідуальна траєкторія (або викладача ЗВО, або наукового працівника), що слід вважати позитивною практикою. Науково-дослідні здатності формуються достатньою кількістю ОК, водночас, на формування здатностей до викладання спрямований один обов'язковий ОК «Методика викладання у вищій військовій школі». Тому доцільним було б впровадити педагогічну практику як обов'язковий ОК, а науково-дослідницьку – як вибірковою. Погоджуємось із ЕГ в тому, що зміст педагогічної практики потребує коригування у бік збільшення і урізноманітнення завдань відповідно до ПРН. Обсяг практики в 4 кредити (3 тижні) є недостатнім для формування необхідних навичок, доцільно розглянути можливість проведення наскрізної педагогічної практики впродовж опанування освітньої складової ОП. Це дозволить збільшити її змістовне наповнення без коригування обсягу в кредитах.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Програма вступних випробувань є наскрізною для усіх ОНП університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/prg-vstup-doctor-2021.pdf>). В ній відсутній перелік джерел, за якими здобувач може підготуватись для успішного складання випробування.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ЕГ у звіті зазначає, що правила прийому на навчання не повністю враховують особливості самої програми, оскільки не диференціюються вступники з базовою психологічною освітою та освітою за іншими спеціальностями.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила перезарахування РН, одержаних в інформальній та неформальній освіті є чіткими і зрозумілими, вони передбачають: 1) подання рапорту про перезарахування; 2) створення комісії; 3) комісійне оцінювання РН, складання відомості результатів; 4) оцінювання відомості групою забезпечення; 5) прийняття остаточного рішення про зарахування на засіданні Вченої ради. Процедура визнання РН має потенціал для спрощення, адже особою, компетентною в прийнятті відповідного рішення можна вважати викладача, який викладає відповідний ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Позитивною практикою слід вважати неформальне ставлення до викладення РН у силабусах. Так, ЕГ відмічає, що відповідні компетентності і ПРН сформульовано у вигляді питань: Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною? Які знання я отримаю? Які вміння я розвину? Що мене очікує? Якого результату я досягну? Де я зможу застосувати отримані знання та вміння? (<https://nuou.org.ua/nauka/sylabusy-disciplin.html>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ констатовано щорічне оновлення змісту ОК. Позитивною практикою є те, що зміст ОК спирається на наукові праці НПП, які їх розробляють і викладають, а також на військові документи країн-членів НАТО, зокрема стандарти підготовки військовослужбовців.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО переконливо довів систематичну співпрацю з закордонними фахівцями у галузі військової психології, зокрема у межах програми НАТО «Defence Education Enhancement Program». Для здобувачів створено можливості академічної мобільності в рамках Erasmus+. Водночас відсутні приклади участі НПП та ад'юнктів у міжнародних наукових проєктах та кейси академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Силабуси є лаконічними, не містять інформації про порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Критерії оцінювання відображено у робочих програмах навчальних дисциплін. За свідченням ЕГ, інформація про критерії оцінювання здобувачів прописані в РПНД, методичних вказівках, які доступні в будь-який час на платформі дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua/login/index.php>).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ констатує, що засадами дотримання АД в університеті є індивідуальний підхід, безпосередня відповідальність керівника, кодекс честі офіцера Збройних Сил України, а також експертна оцінка і скурпульозна перевірка дисертаційної роботи ад'юнктів всіма членами спеціалізованої вченої ради. Використання технологічних рішень з протидії академічній недоброчесності регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУОУ. Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату передбачає: 1) подання автором заяви про перевірку праці, де міститься заповнення про відсутність в ній академічного плагіату; 2) призначення відповідальної особи рішенням начальника кафедри; 3) застосування

принаймні двох програм для пошуку і виявлення академічного плагіату, які є у вільному доступі; 4) оцінка оригінальності тексту (для усіх видів творів при 71% оригінальності тексту вони допускаються до захисту та\або опублікування); 5) написання відповідальною особою висновку про рівень оригінальності праці. При виявленні запозичень відповідальна особа має письмово повідомити про це заступника начальника університету з наукової роботи. Зазначаємо, що, визначення ЗВО «коефіцієнтів оригінальності» текстів, що підлягають перевіркам, значною мірою нівелює індивідуальний підхід і роль експертної оцінки. Використання різноманітних безкоштовних онлайн-сервісів перевірки як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності не сприяє формуванню єдиної політики ЗВО у цій сфері. За твердженням ЕГ, наразі проводяться тендерні процедури щодо закупівлі ліцензійного ПО, що слід вважати позитивним аспектом розвитку ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Повна відповідність. Кваліфікація НПП відповідає тим ОК, що вони розроблюють і викладають.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу має системний характер, враховуючи що замовник освітніх послуг (ЗСУ) є роботодавцем ад'юнктів підчас навчання, а також після випуску. Специфіка ВВНЗ полягає в тому, що за участю представників замовника відбувається організація освітнього процесу на усіх його етапах (узгодження змісту ОП, підбір кандидатів на вступ до ад'юнктури, погодження тем дисертацій, забезпечення стажувань і практик, участь в атестаційних заходах, розподілі на посади призначення тощо).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО продемонстрував системне залучення до викладання на ОП представників роботодавця, вітчизняних експертів галузі і фахівців-практиків. Водночас, погоджуємось із ЕГ в тому, що політика залучення закордонних лекторів має несистемний характер і потребує вдосконалення.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО має власні програми професійного розвитку викладачів, крім того НПП систематично підвищують кваліфікацію за відповідними програмами у вітчизняних ті закордонних ЗВО.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті діє рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://nuou.org.ua/assets/documents/nakaz-60.pdf>), водночас необхідно дослухатись до зауваження ЕГ, щодо нормативної невизначеності впливу рейтингової оцінки НПП на прийняття рішення щодо прийняття його на роботу, підвищення чи переміщення в посадах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЗВО створено потужну матеріально-технічну базу для ОП. Вона включає інформаційні та навчально-методичні ресурси, які відмінно задовольняють потребам учасників освітнього процесу. Позитивні практики: - наявність Центрального репозитарію ресурсів навчання системи дистанційного навчання ЗС України, в каталозі якого представлені 6 тис. навчальних, наукових і методичних матеріалів, що видані органами військового управління, науковими установами та закладами вищої освіти ЗС України; - наявність програмно-апаратних комплексів для проведення досліджень (стабілограф, ритмограф, програмно-апаратні комплекси “ПФД-2”, “ПФВ-1 Психолог”, “Кардіоплюс-П”).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Взірцевість. Освітнє середовище є максимально безпечним з огляду на специфіку військового ЗВО (системи охорони і контрольно-пропускна, пожежної безпеки, медичного забезпечення, психологічного забезпечення тощо). Потреби і інтереси здобувачів систематично вивчаються, освітнє середовище повною мірою їх задовольняє.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Вирішення конфліктних ситуацій відбувається згідно порядку, встановленому Статутами ЗСУ, враховуючи той факт, що усі здобувачі – офіцери. Крім того, на сайті ЗВО наявні рекомендації з врегулювання конфліктних ситуацій. Позитивною практикою є те, що учасники освітнього процесу періодично проходять курси з питань запобігання та виявлення корупції, які організовуються в Науковому центрі проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони (<http://bitec.nuou.org.ua/?event=kurs-z-pytan-zapobihannia-ta-vyivlennia-koruptsii-4>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

З відомостей СО і звіту ЕГ витікає, що опитування здобувачів відбуваються переважно індивідуально (з гарантом ОНП, групою забезпечення, керівництвом Університету, представниками НМЦ ОНІНТД, тощо). У відповіді на запит ЕГ наводяться «анкети ад'юнктів», які не повною мірою охоплюють питання реалізації освітньої програми. З 15 питань (перше – анкетне), 13 – відкриті. Слід зазначити, що відсутність формалізованого підходу до проведення

опитувань унеможливилює одержання достовірних даних щодо задоволеності учасників освітнього процесу різними сторонами функціонування ОП, аналізу динаміки цього процесу та вироблення відповідних рекомендацій.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті розміщено проєкт ОП (<https://nuou.org.ua/assets/documents/p2-053-2021-2.pdf>), рецензії та відгуки на ОП (<https://nuou.org.ua/assets/documents/rec2-053-2021.pdf>). Водночас відсутня зведена інформація щодо пропозицій, які надійшли на проєкт ОП, результати їх розгляду робочою групою.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОП загалом міститься на сайті (ОП, навчальний план, відгуки і рецензії, силабуси). Водночас, на сайті випускової кафедри відсутня інформація про реалізацію ОП, склад НПП, актуальні новини тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОК релевантні темам дисертацій здобувачів, вони в сукупності дають повноцінну можливість для підготовки до науково-дослідної і викладацької діяльності.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

До звіту ЕГ додано «Відомості щодо відповідності публікацій наукових керівників тематиці або науковим напрямам дисертацій ад'юнктів освітньо-наукової програми 053 – Психологія». Аналіз цього документу переконує в тому, що теми дисертацій ад'юнктів повною мірою відповідають напрямкам наукових досліджень їх керівників. Позитивною практикою є те, що ЗВО здатний створити спеціалізовані вчені ради для проведення разових захистів здобувачів, два таких захисти вже відбулись достроково.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ЗВО надає достатні можливості для проведення досліджень ад'юнктами і апробації їх результатів: – участь у різноманітних наукових форумах (науково-практичний семінар «Актуальні проблеми вдосконалення освітнього процесу у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти»; науково-практичний семінар «Проблеми та шляхи трансформації системи морально-психологічного забезпечення у Збройних Силах України на період до 2025 року»; науково-практичні конференції: «Філософсько-соціологічні та психолого-педагогічні проблеми підготовки особистості до виконання завдань в особливих умовах»; «Військова психологія у вимірах війни і миру: проблеми, досвід, перспективи»); – публікація результатів дослідження у фаховому виданні «Вісник Національного університету оборони України» (категорія Б); – надання ад'юнктам навчально-лабораторної бази для проведення наукових досліджень; – забезпечення відряджень ад'юнктів для участі в наукових заходах за профілем їх дисертаційних досліджень, а також для проведення емпіричних досліджень.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Експертній групі надано документи, які засвідчують участь ад'юнктів у різноманітних наукових форумах та навчальних проєктах. Водночас, констатуємо, що перспективним напрямом вдосконалення реалізації ОП є забезпечення можливостей для міжнародних стажувань здобувачів та їх участі у відповідних дослідницьких проєктах.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники ад'юнктів є активними дослідниками, беруть участь у виконанні НДР, результати яких впроваджуються і публікуються. Позитивною практикою є наявність спільних публікацій керівників і здобувачів (4 з 12), що свідчить про їх залучення до спільної наукової діяльності.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Сформулювати мету ОП у відповідності до її особливостей і унікальності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Вивести наукову складову ОП з навчального плану. 2. Урахувати зауваження до формулювання компетентностей/ПРН. 3. Розглянути можливість впровадити педагогічну практику як обов'язковий ОК, а науково-

дослідницьку – як вибіркової. 4. Збільшити і урізноманітнити перелік завдань педагогічної практики, розглянути можливість її наскрізного проведення впродовж опанування освітньої складової.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Додати в програму вступних випробувань список рекомендованих джерел для підготовки. 2. Розглянути можливість введення додаткового вступного іспиту (в обсязі магістратури) для осіб без базової психологічної освіти. 3. Розглянути можливість дебюрократизації процедури зарахування РН, одержаних здобувачами в неформальній та інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Стимулювати учасників освітнього процесу до участі у міжнародних наукових і освітніх проектах, програмах академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Переглянути політику протидії академічному плагіату у наукових працях учасників освітнього процесу в напрямках: 1) використання ліцензійного ПО; 2) відходу від поняття «коефіцієнт оригінальності тексту» у бік нульової толерантності до плагіату.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Визначити політику залучення іноземних лекторів для викладання на ОП. 2. Визначити політику урахування рейтингової оцінки НПП при прийнятті рішень щодо прийняття на роботу, підвищення чи переміщення в посадах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Відсутні.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Переглянути процедури опитувань здобувачів, зокрема щодо змістовної формалізованої оцінки усіх ОК, враховуючи практики.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. На сайті ЗВО оприлюднювати результати аналізу пропозицій, які надходять на проекти ОП. 2. Осучаснити сайт випускової кафедри, оприлюднити на ньому інформацію про НПП з посиланнями на їх профілі у наукометричних базах.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Забезпечувати можливості для міжнародних стажувань здобувачів та їх участі у відповідних дослідницьких проектах.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА